

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, December 15-dikén 1818.

Lengyel Ország.

Mikor az özvegy Orosz Császárné Németországfelé folytatván útját Warschaun által jött és ott nyugvó napot tartott, a' Lengyelek megkülönböztetett tisztelettel fogadták, 's az által a' magok Királyoknak Sándor Orosz Császárnak kedvét is nagyon megnyerték, a' ki azért ily irást küldött *Aachenből* Fr. nyelven a' Vice-Királyhoz: *Zajonczeck* Generálshoz és Hertzeghez: —

„*Zajonczeck* Hertzeg Ur! Midőn én néhány hónapok előtt Warschaun oda hagytam, így szolltam vala Lengyel Ország képe viselőjéhez: *A Fejedelmek' legszebb jutalma mindenkor az ő népeik' szeretete.* Örvendek, hogy ezen mondásomat ma újabb meggyőződéssel megújithatom. Az én Anyám, midőn Lengyelországban volt, az éppen oly eleven mint szíves hajlandóságnak, 's úgy szollván a' gyermeki szeretetnek legtisztább 's legérzekegyítőbb bizonyosságát 's adóját szemlélte és tapasztalta. Ez az én köszönetem tárgya. Ehez legnagyobb jussa van a' Generális úrnak, melyre nézve is ezt a' Generális úrhoz teszem-le, hogy egyszersmind tolmácsolója legyen. Legyen a' Hertzeg úr az én megelégedésemnek és köszönettelémnek kimagyarázója, tegyen bizonyosságot affelől minden rendű tisztviselők és polgárok előtt. Mondja meg nekik, hogy a' Fejedelmeknek és alattvalójiknak költsönös hajlandósága teszi a' közönséges intézeteknek és Státusoknak fő cre-

jét, és hogy az isteni gondviselés, melly ezt az egymáseránt való költsönös hajlandóságot mindenkor védelmezi, ugyan azzal a' mgsa leggazdagabb áldásait is öszszekötni látszik. Midőn ezen áldásoknak Lengyelországra lejendő kiáradásokért megújítva esdeklek: a' Generális urat teljes tiszteletem felől bizonyossá teszem. Költ *Aachenben* Okt. 7-dikén (19-dikén) 1818-ban. —

„Sándor.

Spanyol Amerika.

Az olyan országokban, mint Anglia és az északi Amerikai egyesült Státusok, 's másutt is, hol a' nyomtatási szabadság Constitúzionális törvények alá van vetetve, az újságok azok az útmutatók, mellyekhez a' közönség folyamodni szokott, mikor nem tsak a' mai történetekről, hanem még azokról is akar valamit, legalább hozzávetve tudni, hogy mit várhat jövődében. Innét van a' nevezett szabad országokban az írók között való meg nem szünő vetélkedés. Egy-egyik örökké jobban akar tudni holmit, mint a' másik. Gyakran fel is tüzesülnek egymás ellen, 's ilyenkor az Olvasók szenvednek az íróknak részrehajlása miatt. Ez az írók részrehajlása annyira ment ma, kivált az Amerikai dolgokra nézve, hogy *Göschén* (Lipsiában) a' múlt esztendőnek Juliusától fogva oly újságlevelet kezdett kiadni, mellyekbe egy Anglus újságban kijött tudósítást se' veszbe, hanem kitsínálta, hogy egyenesen Amerikából, leggyakrabban *Ney-York*

ból kap eredeti tudósításokat, ugyan azért ily nevet adott újságának: *Amerika durch sich selbst dargestellt.* — Az Anglus újságokat még az is különösen karakterizálja, hogy némelyek csak oly tárgyat, 's öröklé tsak úgy adnak elő, hogy a' Minisztereknek, akár a' politikára, akár mi egyébre való tekintetektől kedveket találhassák, mások ellenben, azonnal elő állanak, 's azt, a' mit emezek irtak, ha lehet megczáfolják. Példának okáért a' Kurir 's a' Times az Amerikai elpártolt tartományokról öröklé alatsonyító módon irtak 's még ma is úgy irtak, mások ellenben ezt nem tselekszik. Nagyon járniak kell az olvasónak lenni, hogy eltalálhassa, hova czélozzon az író.

Az az Anglus Kurir, melyről itt szollánk, így tréfálódott a' napokban a' Venezuelai és Uj-Grenadai Respublikák' Róvetjeikkel, a' kik Londonban egy kis költsönt nyitottak ki: —

„Új Költsön! London O-városának bánkós és tőkepénzes lakosai ma reggel nagy mozgásban valának. Ezen mozgásra annak a' hírnek elterjedése szolgáltatott okot, hogy egy új és feles költsönnek felvételése volna munkában, melynek fontos feltételei is kihirdtetettek. Azon Részeselek, kik ezt a' költsönt munkába akarják venni, a' Velencei és Uj-Grenadai régi és tökéletes talpköre helyhezített Respublikák' Deputatusai! A' dolog nem tréfa; a' költsönözés' plánumát mi magunk is láttuk; nyomtatásban három egész levél-lapot foglal. A' költsönvétetendő summa Száz Ézer font Sterlingekből áll. Száz font Sterlinges Obligatziók osztattatnak ki, mint Státus' kötelező levelei. Az Oronoko vize mellett annyi pusztia földet kapnak az Aktzionariusok, a' mennyi nékik kell. Mi nem kételkedünk, hogy azon patriota urak, kik a' jó ügyet az Atlás tengerén-túl, beszédjek 's írásaik által

ily örömet elő segélleni iparkodnak; ezt a' költsönt is nem soká őszsze fogják szerezni.“

A' mi egyéb eránt a' Venezuelai környülállásokat illeti, a' tudósítások, mellyeket onnét vettek a' Londoni újságírók, Sept. 25-dikéig történt dolgokra terjednek ki, 's röviden ezeket foglalják magokban: — Egy Amerikai hajó 500 hordó puskaporral megérkezett Angusturába; megérkezett ugyan oda Rossio nevű Doktor is, kit a' Spanyol Országlószelek sok ideig Ceuta várában fogva tartott (hogy szabadult ki onnét, nem irták). Generális Marino Bolivárral megkélhvén, 1500 emberrelkel velle öszszesatolta magát. Pacz 2000 emberekkel, kik közt 500 Anglus lovasok is vannak, az Apure mellett Fernandónál, Percecz 2000 emberrelkel a' Varinási, 's Saraza ugyan annyival, a' kik nagyobb lovasok, a' Lanosi térségeken áll, 's innét, a' vizek kiárodásával se' gondolván, szüntelen alhalmatlankodik a' Morillo seregeinek. Bermudez még folytatta a' Cumana ellen való készületet, a' hol a' Spanyolok is jó készülettel láttatnak lenni. Maga Bolivár a' Las-Missiones' térségein 5000 emberrelkel álló tartalékokat organizál, a' honnét így irt Sept. 1-ső napján a' Barbodoesi Anglus Kommandánsához: —

„A Generális Morillo' kérkedékeny tudósításainak, mellyeket ő, Május' 8-dikán a' maga Sombrerói, Marakai, La-Puertei 's a' többi győzedelmiről kiadott, 's a' mellyek szerént az independentensek' armádája 5500 embereket, 2500 puskát, 200 tereh hadi készületet, 4 ágyut, 2000 lovat, 1000 öszvért, 's egész Generál-stábját elvesztette volna; megczáfolására tsak azt kell megjegyezni, hogy ő (Gen. Morilló), midőn Calabozónál megsebesedett, maga irta, hogy a' Bolivár' serege ezen tsatában 5500

emberekből állott. Így tehát az Independenscseknek egy embere se maradt volna. Oszlán 2500 puskát se veszthetett el ezen armáda, mert csak 1500 volt. Az igazság ennyiben áll, hogy ezen tántázásokban maga *Morillo* 5000 embert vesztett, 's úgy megveretett, hogy a' táborozás' végén csak egy tsontrázhoz hasonlított az armádája. Az utánna következett vezér *La-Torre* is megszecsdedt, 's Oberster *Lopez*en kívül még néhány vezér tisztjei megöletettek, kiknek neveik, *Villa, Navas, Arragonez, Quero* 's több mások. Hogy ő még eddig az independensek' földjén megmaradhatott, nem egyébnél köszönnye, hanem csak, hogy ezelnék nem volt elég hadi készületek. De van már most, és *Morillonak* nem fog nem soká módja lenni hazug Bulletinek' irására."

Hasonló örvendező tudósítást adott ki Bolívar, Sept. 14-dikén — valamint az ő egygyik Al-vezére Generális *Soublette* is. — Ezen tudósításokban közönségesen csak *Szabadságszerző armáda* név alatt említetnek az independens seregek. —

Egy magános tudósító a' Spanyol Királyi és az independens népek' erejét Amerikában összehasonlítván, ezeket 15 a' Király' részén valékát 11 millió lakosokra teszi; a' hova járól még az is, hogy a' Királyi seregeknek öt nagy tartományt, ugymint Paraguaít, Perut, a' Terra fermát, Új-Grenadát, 's Mexsikót kell védelmezni, 's ezeken kívül még Chilinek egy részében, Havannában, 's Portoricóban is fegyveres erőt kell tartani.

A' Eucnos-Ayresi legujabb levelek most csak azoknak a' nagy készületeknek leírásával vannak tele, mellyeket az ő fő vezérjek *San Martin Chilibe* Peru ellen teszen. Az ő szárazon való árntadáját 8 vagy 10 ezer emberre számlálják. A' hajós sereg, melly ezen armáda' munkáit a' tenger felől fogja segíte-

ni, 's mint gondolni lehet Anglus Admirális Lord *Cochrane* által fog vezéreltetni, 13 hadi hajókból áll, mellyeknek neveik: *Cumberland*, 60 ágyus; *Lantaro*, 54 ágyus; *Coquinbo*, 24 ágyus; *Columbus*, 18 ágyus; *Ariel*, 16 ágyus; *Chileno*, 16 ágyus; *Aquila*, 10 ágyus; *Fortuna*, 10 ágyus; *Witsch*, 10 ágyus. Ide tartoznak még két fregátok, mellyeket az Északi Amerika aktól várnak, ugymint a' *Horatio* és *Curiatio*, 's a' mellyek 32 ágyusok.

Északi Amerika.

Az innen érkezett újságlevelek szerint az egygyesült Státusok' seregei újabb mozdulásokat kezdettek tenni a' Floridai határok felé. Ezen mozgásokra a' *Madridből* érkezett újabb Ministeri tudósítások adhattak alkalmatosságot: de a' mellyekből még eddig semmi közönségesse nem tétetett. Ki egy ki más lépven vélekedik, egygyik azt erőssíti, hogy a' Spanyol országlószék protestáltatott a' Floridák' elfoglaltatása ellen; a' másik az állítja, hogy arról érkezett volna meghatározott jelentés, hogy mekkora summaért, 's mitsoda feltételek alatt engedtettek oda ezen tartományok az Amerikaiaknak. A' harmadik azt mondja, hogy akár protestalt ezen elfoglalás ellen Spanyolország, akár megegyezett benne, mind egy; az Amerikai seregeknek mindenik ezetben közelitoni kell a' határ felé; mert ha egyszer el kell foglalni, akár szépen akár erőszakkal essék-meg, minden lépven seregek kívántatnak oda. — De hát (e' már a' negyedik féle vélekedés) valyon nem lehet-e azért is szükséges ezen seregeknek mozgása, hogy a' Floridának se' szépen se' erőszakkal való elfoglalását nem szívelhetvén, 's azt minden módon meggátolni kívánván egy szomszéd Hatalmasság (Anglia), hogy ezen Hatalmasságnak próbatételei ellen mindenkor és minden esetekre nézve lé-

szen találtassunk? 's a' többi. — Van még egy ötödik vélekedés is. Ez egy Ney-Yorki újságlevélnek vélekedése, 's röviden csak ennyiből áll: — „A' Floridának általengedtetése naponként hitelesül. A' Floridának az Északi Amerikai egyesült Státusokhoz lejendő tsatoltatása oly nevezetes történet fog lenni, melly egyedül elég leszen arra, hogy a' Monroe úr Elölülőségét örök emlékezetbe helyeztessék.“

A' Baltimorében lévő Portugallus Consul panaszát még nem elégitette ki az odavaló Országglószék. A' dolog törvényes. A' kívántatna, hogy a' Consul világosan mutassa meg, hogy kik légyenek azok az Amerikai emberek, kik a' Portugallusokat a' tengereken megtámadták 's kipredálták, különben bajosan lehet őket számadásra vonni. Egyéb eránt meg lehet vallani, hogy felettébb nagy zabolátlansággal folytattatik az *Artigas* által kiosztatott szabad levelek mellett való prédálás. Már megtörtént, hogy két olyan Amerikai hajók verkedtek meg egymás ellen, mellyek azon egy Amerikai kikötőhelyben készültek fel, a' mi úgy eshetett meg, hogy Artigas három Státusok ellen, tudniillik Buenos-Ayres, Brasilia, és Spanyolország ellen folytatván hadakozást, mind a' hármak ellen ad prédálásra való szabad levelet is, tehát két Amerikánus hajók, mellyek közül egyiknek Buenos-Ayresi a' másiknak Artigastól való szabadságlevele volt, szembe találkoztak, 's két féle ellenséges zászlókkal evezvén, egymást is ellenségnek tartották, 's megverkedtek. Ez a' zabolátlankodás megérdemli, hogy gátat tegyen néki a' Congressus, különben sok visszaélésekhez hozzá szokhatnak miatta, nyereségkivánásból, az Amerikai hajós legények.

De azt kérdik mások, hogy valyon az Egyesült Státusok törvényei szerint lehet-e ebben gátat még a' Congressus

is az odavaló lakosoknak? Mint nagyon fontos dolgot, úgy írják Ney-Yorkból, hogy az odavaló fő ítélőbírónak *Van-Neszek* elölülése alatt oly ítéletet mondott ki a' kereskedési tanáts, hogy az a'féle ellenségeskedések' dolgába, mellyeket a' Déli Amerikai egyesült Státusokból való 's nemzetiséggel bíró polgárok, Északi Amerikai kikötőhelyekben felkészített hajókkal a' Spanyol zászlók ellen elkövetnek, belé szollani nints jussa az Északi Amerikai Országglószéknek. — A' *Baltimorében* tartózkodó Buenos-Ayresi Ágens, *Aguire*, mostanság két oly nagy hajót indított útnak a' La-Plata felé, mellyeből fregátokat tsináltat az odavaló Országglószék, 's nagyon jó hasznokat veheti azon expeditzióban, mellyeket Peru ellen készít. (Ezen két hajók azok lesznek, mellyekről feljebb a' Horatio és Curatio nevek alatt emlékezünk).

Átaljában szollván nyilván látni lehet, hogy már most minden palástolás nélkül kezdik az egymással való közösülést folytatni az Északi Amerikai egyesült Státusok nem csak a' La-Platai Státusokkal 's Chilivel, hanem Vencznelával is. A' Washingtoni Ujság se' sokat titkolódik már. Október' 12-dikén kijött darabjában ily' tizikely fordul elé: — „A' mi Európából érkezett legújabb tudósításaink szerint, ott a' mi kereskedési alkudozásaink, semmi kedvező kinezéssekkel nem biztatnak bennünket. Erössítik, hogy *Gallatin* úrnak, a' mi e' végre oda küldetett Biztos urunknak árodozásai nem voltak szerentsékek abban, hogy Frantziaországgal 's Hollandiával, kereskedési alkut köthetett volna; már most tehát ugyan ezen végre Angliába ment megpróbálni, hogy valyon ott jobb szerentsét tehet-e? A' ki *Gallatin* urat esmeri, nem hiszi azt, hogy az ő Diplomatikai járatlansága volna az oka, hogy czélzását végre nem

hajthatta: hanem inkább azon utasítások tulajdonság, mellyek Országlószékétől elejébe adattatva voltak; vagy is inkább, talám az Európai Hatalmasságok jövődjére való nézésének, kik Amerika kereskedési boldogságának nevedését nem szívellvén, eljöttek lenni gondolkak azt az időpontot, hogy azt kisebbítsék. Ha a' mi Elölülönk azokat a' mi hasznainkat által látandja, mellyeket kereskedésünk a' Déli Amerikai szabad Státusokkal való közösülésből veszen, így ő azt meg nem fogja többé engedni a' maga Ministereinek, hogy kereskedési alkudozás végett az Európai Fejedelmeknek ajtajaikon kopogassanak, 's végre azoktól üres kezekkel bocsáttassanak-ei. Ez a' mostani történet meg fog bennünket anuak szükséges voltáról győzni, hogy a' iudományi, mellyet kaptunk, fordítsuk hasznunkra, 's járjunk mi a' tsupa Amerikai politika' útján."

A' *New-Yorki* újságban azon tárgyak között, mellyek felett a' nem soká öszszegyülendő Congressus tanátskozni fog, nevezetesebbek fognak, mint gondolják, lenni a' következők: A' Rabszolgáknak az Egygyesült Státusok földjére való bevitettetésé, szorosabb törvények alá fog vétettetni; a' *Missouri's Alabama* vidékeik, mint különös Constitutzióval 's Országlással bírandó Státusok, az Egygyesült Státusok közzé fel fognak vétettetni, mellyek által tehát ismét nevedetni fog az egygyesület' zászlójin találtató, 's a' szabad Státusok' számát jelentő tsilalogok' sora; a' kereskedési alkudozás végett Európába küldetett biztosság a' maga munkájáról számot fog adni; a' Spanyolországgal való állapot 's a' *Seminoles* Indusokkal való hadakozás' mivolta, a' Congressus elejébe terjesztetnek; hasonlóképpen elejébe fog annak terjesztetni azon Biztosok' előadása is, kik a' dolgok' valóságának megszemlélé-

se végett Buenos-Ayresbe 's Chilibe küldetetteve vala, 's a' többi.

Spanyol Ország.

A' Madridi újságlevelekben semmi újságok nem talátnak; tsak alátomban bejövő Anglus újságokból 's magános levelekből lehet a' világon folyó dolgokból valamit megtudni. A' Buenos-Ayresi magános levelek szerint, a' *Trinidad* nevű hajónak elpártolása 's Buenos-Ayresbe lett bevezése annak tulajdonítatik, hogy a' katonaság, melly azon hajón taláttatott, az étlenség 's elronyosodás miatt nagyon el volt kedvetlenülve. Hogy már még Spanyolországban meg lett volna némellyeknek még tisztelnék is az a' plánumjok, hogy pártot üssének, onnét lehet gyanítva kihozni, hogy azon tisztetek közzül némellyeknél, kik a' katonasággal egygyütt a' Buenos-Ayresi kikötőhelybe bevezettek, néhányaknál Buenos-Ayresi polgárokhoz szolló ajánlólevelek taláttak: A' katonák közt, kikből ezen expeditzió állott, sok olyanok taláttak, kik a' Frantziák ellen való ügynevezett függetlenségi hadakozásban, a' Cortesek és sok olly vezérek alatt szolgáltak, kik eránt nagy bizodalommal viseltettek, de a' kiket azolta számkivetetni, vagy, mint *Lascyt's Porliert* meglövetetni vagy felakasztatni szemlétek. Ezek tehát, kivált hogy a' mostani nagy inség is oda járult az ő sorsokhoz, nagyon elkedvetlenül emberek, 's azért nagyon félni lehet tőlök, hogy nem igen sikeres következése leszen az ő Amérikába lett küldetetésnek. Félő, hogy az independensok' részére ne háromlőjek ezen expeditziónak a' haszna."

Szerentséjekre a' *Kadiksi* kereskedőknek nem valóságosult-meg az a' hír, hogy a' *Preciosa* nevű lintes hajó is, mint a' *Kastilia*, a' tengeri ragado-

zók' kezére került volna. A' már szerencsésen bevezett Radiksba.

Frantzia Ország.

A' Generális *Lallemant* Texasi planta népe' számára kezdetett pénzgyűjtemény November 18-dik napjáig 24,259 Frankokra telt.

A számkivettettek közzül Generalis Lamarque, Courtin, és Defermont a' Királytól a' visszajövelekre engedelmet nyervén, Párisba vissza érkeztek.

Hertzeg Richelieu Nov. 28-dikán estve Párisba visszaérkezvén, a' Szent Lélek rendjének nagy czimrétől a' maga palotájában találta, annak bizonyoságául, hogy melly nagyon megelégedve legyen a' Király az ő Aachenben tett szolgálataival.

Hertzeg Wellington Nov. 30-dikán estve Párisba megérkezvén gyalog kéntetenített oda besétálni a' *Montmartre* nevű hegyről, a' hol a' szekere össze törött.

Párisban 1817-ben 25,729-re telt a' születettek' száma, kik között 12,119 fiú és 11,649 leány gyermekek találtak, 's köztök mind egygyütt vétetve 9047 zab gyermekek voltak, melly némelyek előtt alig látszik hitelesnek lenni. Meghaltak 22,124 emberek, kik közzül a' természeti himlő 740-vent, 's egy's más erőszakos halál 272-tőt ölt-meg. Házossági életre lépett 6562 pár. A' születettek' száma 1624-gyel telt többre a' meghaltakénál.

Douai városában egy vámos tisztet holtig való és erőltetett dolgozással összekötött fogságra ítélték, azért, hogy egy *Doniai* Kozágot, ki a' határon valami tiltott portékát be akart hozni, halálosan megsebesített. A' bírák azon fundáltak tett ítéletjeket, hogy a' vámos tiszt az első lövés által lecjtette lábáról a' Kozágot, 's másodszor még is reá lőtt.

A' Frantzia telegrafusokról azt jegy-

zik-meg, hogy ezeknek segedelme által Párisban — Calaisból, 27 telegrafusok segedelme által, 3 — Lilléből 22-tőnek segedelme által 2 — Straszburchból 45-nek segedelme által 6½ — Lvonhél 50-nek segedelmével, 8 — Bresből 80-nak segedelmével, 3 minuták alatt icht hírt venni.

A' Státustanáts mostenság azon törvényjavallásoknak készítésében foglalatoskodott, mellyek a' törvényhozó kamaráknak Dec. 10-dikén könyttandó tanátskozásai alá botsáandók voltak. A' Hertzeg Richelieu visszaérkezése után nagyobbadon az Estüdtök által való törvénykezés' módjának, 's a' nyomtatási szabadságnak fontolgatása foglalatoskodtatta a' Státustanátsot. Még telyességgel nem lehetett tudni, hogy az újságtelekre nézve mitsoða javallás fog a' kamarák elejébe tétetetni. Némelyek azt hitelték, hogy már most ezek is vissza fogják kapni telyes szabadságait; mások úgy beszélték, hogy az eddig fennállott újság-cenzurálási állapotnak még esztendeig való fennmaradását kívánnyák a' Ministerek. Legujabb vélekedés az, hogy tsakugyan engedni akarnak a' Ministerek a' közönséges vélekedés 's nyomtatásbéli szabadságnak, 's fel akarják azt oldozni a' Cenzúra alól, de úgy, hogy az írók keze még is nagyon meg legyen költetve, 's az újságírók nagyon el ne szaporodhassanak. Ezt nagy *Cautionak*, zálog-pénznek, letételével akarják elérni, tudniillik, mint a' Londoni Kurir erőssítí, úgy, hogy az Újságlevelek tulajdonosai 72,000 Frankot tegyenek-le, mint zálogott, 's ez a' summa letéve aljon az Országlószék' kezében 4 *per Cent* interestes mellett, a' végre, hogy ha az írók a' törvény ellen hibáznak 's azért megbüntetteinek, a' büntetési summát ezen *Cautionból* mindenkor azonnal elhuzni lehessen, az az újság-tulajdonos pedig, kinek írója a' hibát tette, azután a' *Caution*

tiót a' meghatározott idő alatt kipótolni köntelenítették, ha az újságát folytatni akarja. Azonban, így ítel az Anglus Kurir, hogy ezután a' nyomtatás ellen való minden panaszok, valamint Angliában van, úgy Frantziaországban is, mint minden egyéb párek, az Esküdtek' törvényszéke által fognak megíteltetni. Ha ezen eszközt meghatározzák a' törvényhozó kamarák, ennek azt a' jó resultatúmat is reméni az Anglus Kurir, hogy az Ujság-tulajdonosok nagyon meg fogják a' magok irójikat választani, annyiban, hogy oly emberekre bizzák az írást, a' kik tudván, hogy mi a' törvény, 's hogy mi szabad, mi nem, ahoz is tudják magokat tartani. Melynél mi kell egyéb? —

Német Ország.

A' Bavariai Országlószék következő módon intézte-el a' Constitúció által meghatározott Ország' Rendjei gyűlének választását: —

Az Országban találtató minden familiáknak száma 789,191-re telik. Ezek a' Constitúció határozásai szerint választanak és küldenek, mint magok helyett való képviselőket, 112, vagy, az Universitások' három képviselőiket is ide számlálván, 150 Kövcteket. Ezek között esnek; 1)ször a' nemes jószágokkal 's törvénykezési jussal bíró birtokosokra *egynyoltzadrész*, az az 14; 2)szor, a' papságra *egynyoltzadrész*, úgy mint, a' Catholicus papságra 9, a' Protestans papságra 5; 3)szor, a' városokra 's mező városokra *egynegyedrész*, az az 28; az olyan birtokosokra, kik nem bírnak törvénykezési (Dominalis) jussal, kétnegyedrész, az az 56; 4)szer, a' három, tudniillik a' *Landshuti*, *Erlangi*, és *Würtzburgi* Universitások között mindenikre egy egy Képviselők. — A' Papságokat a' mi illeti, ezek a' Catholicusoknál a' Dékányságok 's Plébániák sze-

rént, a' Protestánsoknál pedig a' Consistoriumok szerént vannak elintéztetve. Bavarianak 8 Kerületeiben, oda számlálván a' Rénus Kerületét is, találtatnak, a' Catholicus részről 191 Dékányságok 's 2512 Plébániák, a' Protestans részről pedig három Consistoriumok, tudniillik egy Baireuthban, egy Ansbachban, egy pedig Speyerben, 's a' háromban egygyütt 836 Egyházak (Ecclesiák). Melyhez képpést a' Catholicusok a' feljebb említett mérsékléssel megegyezőleg 9, ezek pedig 5 Kövcteket küldenek a' Rendeknek 1819-béli gyűlésére, melly a' jövő Januáriusnak 1-ső napján nyitja ki a' maga üléseit.

A' Rénus Kerületből Bavarus kétféle Protestans gyülekezetek, Nov. 29-dikén tartották a' magok Egygyesületek' közönséges innepét Speyer városában. Előbb az odavaló különböző vallású Papok adták-fel egymásnak az Ur' vatsoráját; az után a' több Papok, 's mind ezek után a' köz nép következett.

J e l e n t é s.

Közlünk a' mai M. Kurir mellett egy Jelentést Német nyelven, Mi ezen Folyóírásnak lételéről és betses voltáról az elmúlt félesztendőben már tudósítottuk vala Olvasóinkat; mellyhez most tsak azt adjuk, hogy ennek Kiadója azolta sem szünt meg ezen Folyóírása által jeles credeti Ertekezésekkel, Leírásokkal, és a' legújabb 's legjobb szebb izlés szerént képében is előadott Módiknak közlésével a' Mesterség, Szép Literatura, Theatrom és Módik kedvellőit gyönyörködtetni. A' finom papiros, különös szép nyomtatás és kifestett ékes képekhez képest 's más Német Újságokhoz mérve az arra igen mérsékelt; a' mint az említett Tudósítás mind ezeket bővebben előadja.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s .

Sándor a' minden Oroszok Császára és Lengyel Király, ki a' múlt szombatra, Decemb. 12-dikére virradó éjje Hollabrunban hált, ezen napon (12-dikben) délutáni egy óra után *Bétsbe* kívánt jó egészségben megérkezett, 's bejövetelét mint tulajdon maga kívánta vala, minden pompa nélkül tartotta. A' Cs. K. Burgba szállott-be, a' hol, midőn szekereből kiszállott, Felsőges Urunk és Princeink által fogadtatott, kik oda a' gráditson elejébe lementek vala, 's onnét szállásul rendelt szobáiba felkísérték, 's az egész Felsőges Familia együtt ebédhez ült. — *Praga* felől jött Bétsbe ő Orosz Cs. Felsőge.

A' *Badeni* Nagy Hertzog kiről azt irtuk vala, hogy ötöt Orosz Császár ő Felsőge Rastadtban meglátogatta, az-ólta meghalt.

Méltóságos Kis-Szántói Lányi Jósef Ur ő Nagyaága, Cs. K. Udvari Consiliárius, 's a' Felsőges Udvari Magyar

Cancellarián Referendarius, a' Sz. István Magyar Királyi Rend Kis Keresztese 's T. N. Torontál Vármegye Fő Ispánya, minekutánna számos esztendőkkel megáldatott életét a' Király' és Haza' szolgálatjára, megkülönböztetett hűséggel, szorgalmatossággal, tiszta egyenességgel 's fontos és lelkiismeretben járó minden kötelességeinek pontos telyesítésével feláldozta, 's a' Referendáriusi hivatal' folytatásától egészen addig meg nem szünt, míg félheszakadása nélkül való szolgálatainak ideje az 52 esztendőt feyül nem haladta, 's arra az elkorosodással összekötött testi elgyengülés nem kényszerítette: már most beteges tagjai pihenést kívánván nyugodalomra való vágyódását a' Felsőg' thronusa elejébe terjesztette, ki is azt méltó tekintelbe vévén, nem csak a' kívánt és kért nyugodalmat kegyesen megengedni, hanem sok és nagy érdemei megismerésének kijelentésül 's újabb bizonyságául, a' feljebb nevezett Sz. István Magyar Királyi Rend Kommandátori Keresztjével is, önként való indulatból es minden taksanélkül, ötöt megtisztelni kegyesen méltóztatott.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
December' 11-dikén 248 $\frac{1}{8}$ — 12-dikén 247 $\frac{7}{8}$ — 14-dikén 248 $\frac{2}{3}$ — forintot.

A' gabona' Pósonyi mérőjének középará némely piatzokon: —

	Buza	Elégyes	Ro's	Árpa	Zab	Kukoritza
Essegén Nov. 30-án	2—2 $\frac{1}{2}$ fl.	1 fl. 45 kr.	— —	1 fl. 50 kr.	1 fl. 5 kr.	1 fl. 30 kr.
Földváron 28-dikén	3 fl. 15 kr.	2 fl. 30 kr.	1 fl. 37 kr.	1 fl. 45 kr.	1 fl. 45 kr.	1 fl. 45 kr.
Nagyváradon 19-én	2—3 $\frac{1}{2}$ fl.	2 fl. 15 kr.	— —	— —	45 kr.	— —
Komáromban 30-án	4 fl. 15 kr.	3 fl. 15 kr.	2 fl.	2 fl.	1 fl. 30 kr.	2 fl. 30 kr.
Uj-Betsén 30-dikén	3—4 fl.	2 fl. 15 kr.	— —	1 fl. 15 kr.	1 fl.	2 fl.
Győrött 28-dikén	4 $\frac{1}{4}$ —5 $\frac{1}{4}$ fl.	3 fl. 30 kr.	3 fl.	2 fl. 30 kr.	1 fl. 45 kr.	1 fl. 48 kr.
Szegeden 28-dikén	3 fl. 15 kr.	2 fl. 15 kr.	— —	1 fl.	1 fl.	1 fl. 30 kr.
Nagyszombatban 27	4 $\frac{3}{4}$ —5 $\frac{1}{3}$ fl.	5 fl. 9 kr.	5 fl.	2 fl. 27 kr.	1 fl. 42 kr.	3 fl. 24 kr.
Veszprémben 30-án	4—4 $\frac{1}{4}$ fl.	5 fl.	2 fl.	2 fl.	1 fl. 24 kr.	2 fl. 15 kr.
Mosonban 30-ikén	6 $\frac{1}{4}$ —6 $\frac{3}{4}$ fl.	5 fl. 40 kr.	3 fl. 15 kr.	2 fl.	1 fl. 45 kr.	4 fl. 30 kr.